

Bryssel den 31.1.2019
COM(2019) 36 final

KOMMISSIONENS YTTRANDE

om den begäran om ändring av protokoll nr 5 om Europeiska investeringsbankens stadga som Europeiska investeringsbanken lade fram den 11 oktober 2018

KOMMISSIONENS YTTRANDE

om den begäran om ändring av protokoll nr 5 om Europeiska investeringsbankens stadga som Europeiska investeringsbanken lade fram den 11 oktober 2018

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 308.

1. Den 11 oktober 2018 lämnade Europeiska investeringsbanken in en begäran till rådet enligt artikel 308 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) om att ändra sin stadga. För det första föreslår Europeiska investeringsbanken att dess stadga ändras för att återspegla att Förenade kungariket utträder ur Europeiska unionen, och därmed att landets medlemskap i Europeiska investeringsbanken upphör. För det andra föreslår Europeiska investeringsbanken att dess styrelses funktion stärks genom att det blir möjligt att utse ett fler suppleanter. För det tredje föreslår Europeiska investeringsbanken att tillämpningen av omröstning med kvalificerad majoritet utvidgas till att omfatta beslut som rör verksamhetsplanen, utseende av direktionsledamöter och godkännande av arbetsordningen.
2. Alla stadgeändringar som Europeiska investeringsbanken föreslår är avsedda att få verkan omedelbart vid tidpunkten för Förenade kungarikets utträde ur Europeiska unionen. I begäran hänvisas också i ett skäl som avser en planerad ökning av det kapital som tecknas av övriga medlemsstater, något som bör ske parallellt med en ytterligare förstärkning av Europeiska investeringsbankens styrning.

I. Om kopplingen mellan begäran och Förenade kungarikets utträde ur Europeiska unionen

3. Kommissionen ställer sig frågan huruvida det är lämpligt att koppla ihop ikraftträdandet av beslutet i sin helhet till Förenade kungarikets utträde ur EU. Ur juridisk synvinkel spelar det ingen roll om de planerade ändringarna av protokoll nr 5 träder i kraft den dag då Förenade kungariket upphör att vara medlemsstat.
4. Begäran från Europeiska investeringsbanken innehåller två olika kategorier av ändringar. Det enda sätt på vilket Förenade kungarikets utträde ur EU beaktas i den första kategorin är genom att hänvisningen till Förenade kungarikets andel i artikel 4.1 stryks, genom att antalet styrelseledamöter i artikel 9.2 första meningen minskas och genom att hänvisningen till Förenade kungarikets nominering av suppleanter enligt artikel 9.2 tredje stycket stryks. Kommissionen kan ställa sig bakom dessa ändringar, men vill betona att effekten mer kommer att ha karaktären av ett tillkännagivande. Förenade kungarikets utträde ur EU kräver ingen förhandsändring av fördrag eller protokoll för att ta bort alla hänvisningar till Förenade kungariket. Dessa hänvisningar kommer automatiskt att upphöra att gälla på utträdesdagen. De andra ändringar som Europeiska investeringsbanken begärt, som innehåller ändringar av styrningen, är däremot av grundläggande karaktär. Rådet anser möjligtvis att dessa ändringar är lämpliga oberoende av utträdet.
5. Kommissionen ställer sig därför frågan om rådets beslut inte bör träda i kraft en bestämd dag som inte är kopplad till Förenade kungarikets utträde, exempelvis vid offentliggörandet i *Europeiska unionens officiella tidning*. I sådana fall är det endast ikraftträdandet av ändringarna med karaktär av tillkännagivande i första kategorin som kan kopplas till Förenade kungarikets utträde. Detta alternativa tillvägagångssätt skulle kräva viss teknisk omarbetning av beslutet.

II. Om begäran att stryka hänvisningar till Förenade kungarikets kapitalandel

6. Europeiska investeringsbanken föreslår att omnämmandet av Förenade kungarikets andel på 39 195 022 000 euro i artikel 4.1 i stadgan stryks.
7. Som nämnts ovan kommer alla hänvisningar till Förenade kungariket i fördrag och protokoll automatiskt att upphöra att gälla, varför det i juridisk mening inte är nödvändigt att göra en uttrycklig ändring av stadgan i detta avseende. Fördrags- och protokolltexten kommer i alla händelser att anpassas till den nya situationen genom en formell ändring i enlighet med artikel 48 i EUF-fördraget, varvid obsoleta bestämmelser tas bort och därmed följande anpassningar görs. Det förefaller emellertid godtagbart att göra de föreslagna ändringarna i samband med ändringarna av Europeiska investeringsbankens styrning (nedan kallade *sektionerna III och IV*) Denna ändring kan därför stödjas av tydlighetsskäl.
8. Europeiska investeringsbanken föreslår också att det totala beloppet tecknat kapital som avses i samma artikel minskas med motsvarande belopp såvida inte en ökning ”av kvarvarande medlemsstaters” tecknade kapital beslutas före utträdesdagen. Kommissionen är medveten om att det senare beslutet skulle antas av Europeiska investeringsbankens råd på grundval av artikel 4.3 i stadgan.
9. Kommissionen kan stödja målet bakom förslaget men vill belysa följande rättsliga aspekter: Europeiska investeringsbankens kapital, som avses i artikel 4.1 i protokoll nr 5, är det totala beloppet av medlemmarnas andelar, som anges i den bestämmelsen. Om rådet endast tar bort hänvisningen till Förenade kungariket måste det totala kapitalet minskas i enlighet därmed. Rådet kan inte i sitt beslut räkna med ett potentiellt beslut av Europeiska investeringsbanken att öka sitt kapital och en därmed följande ny fördelning mellan medlemsstaterna. Rådets beslut bör därför nämna det (minskade) totala kapital som blir följden av Förenade kungarikets utträde. Ett parallellt beslut av Europeiska investeringsbankens råd kan öka kapitalet (och ange fördelningen mellan medlemsstaterna proportionellt). Det är dock ett separat beslut.

III. Om utseende av ytterligare suppleanter till styrelsen

10. Europeiska investeringsbanken föreslår att antalet suppleanter i styrelsen ökas från 18 till 31. Tyskland, Frankrike och Italien föreslås även i fortsättningen ha två suppleanter per land. De grupper av medlemsstater som tidigare hade färre suppleanter än andelsägare i den aktuella gruppen kommer efter ändringen att ha lika många suppleanter som andelsägare i den gruppen av medlemsstater. Kommissionen kommer även fortsatt att ha en suppleant.
11. Med fler suppleanter kan Europeiska investeringsbanken dra nytta av en bredare erfarenhet inom styrelsen, framför allt i fråga om avsikten att bättre utnyttja suppleanterna i styrelsens beslutsprocess, i synnerhet i fråga om att analysera finansieringsförslag. Kommissionen stöder därför detta förslag.

IV. Om omröstning med kvalificerad majoritet i stället för enkel majoritet

12. Europeiska investeringsbanken föreslår vidare att tillämpningsområdet för omröstning med kvalificerad majoritet utvidgas till att omfatta tre viktiga områden där enkel majoritet i dag krävs. Dessa är följande:
 - i) Beslut om verksamhetsplanen (artikel 9.1 i stadgan)

- ii) Europeiska investeringsbankens råds beslut om utseende av direktionsledamöter och motsvarande förslag från styrelsen (artikel 11.1 första stycket i stadgan).
 - iii) Beslut om Europeiska investeringsbankens arbetsordning (artikel 7.3 h i stadgan).
13. Kommissionen ställer sig bakom de mål som detta ändringsförslag syftar till att uppnå.

V. Om skälen

14. Skälen 8, 9 och 10, som eventuellt kommer att ingå i rådets beslut, varken förklarar eller motiverar beslutets artikeldel, utan rör frågor som inte kräver ändringar av Europeiska investeringsbankens stadga. Kommissionen anser därför att dessa skäl bör omformuleras något för att tydliggöra att de inte rör någon särskild del av artiklarna.

VI. Slutsats

Mot bakgrund av ovanstående avger kommissionen härmed ett positivt yttrande om de föreslagna ändringarna av Europeiska investeringsbankens stadga, med förbehåll för de synpunkter som framförs i detta yttrande.